

AANVULLING OP HET MANIFEST VOOR EEN DUURZAME JEUGDZORG: COMPETENTIEGERICHTE BENADERING.

DE KAMER VAN SOCIALE WAARDEN

Door Alexander Groenheide

Versie 1.0 - 5 juni 2025

Uitleg van het CIV-CARE symbool

Vormgeving

- **Cirkelvormige compositie:** drie menselijke figuren (in verschillende blauwtinten) omsluiten samen een centraal geplaatste oranje hartvorm. Deze compositie straalt **eenheid, bescherming en gezamenlijke zorg** uit.
- **Minimalistische lijnen:** De vloeiende vormen zorgen voor een **toegankelijke en moderne uitstraling**, passend bij een waarden-gedreven federatief platform.
- **Overlapping en verbinding:** De lichamen en armen raken elkaar subtiel, wat **relaties, verbondenheid en coöperatief eigenaarschap** symboliseert.

Het hart (oranje)

- Staat centraal als **metafoor voor het kind**, dat in alle structuren van CIV-CARE onvoorwaardelijk centraal staat.
- Oranje als kleur straalt **energie, warmte en betrokkenheid** uit, en contrasteert krachtig met het blauw, wat rust en vertrouwen oproept.

Symboliek in lijn met CIV-CARE en deKvSW

Element	Betekenis
Cirkel	Gelijkheid, samenwerking, gesloten vertrouwensstructuur
Blauwtinten	Stabiliteit, rust, mensgericht werken
Hart	Compassie, liefde en het centraal stellen van het kind
3 figuren	Co-governance: ouder – professional – ervaringsdeskundige, of: overheid – samenleving – zorgverlener

Functionele toepassingen

Deze visuele identiteit kan worden gebruikt voor:

- Voorbladen van documenten zoals het manifest en subsidieaanvragen;
- Certificaten binnen de herfstcertificering;
- Digitale platformelementen (zoals een dashboard, SSI-profiel, badges);
- Visitekaartjes, banners en online communicatie (social media / websites).

AANVULLING OP HET MANIFEST VOOR EEN DUURZAME JEUGDZORG: COMPETENTIEGERICHTE BENADERING

Inhoudsopgave

✿ Uitleg van het CIV-CARE symbool.....	2
Aanvulling op het Manifest voor een Duurzame Jeugdzorg: Competentiegerichte Benadering..	3
Inhoudsopgave.....	3
1. Inleiding: De Noodzaak van Competentiegericht Werken	4
2. Herstelgerichte Certificering: De Herfstcertificering.....	5
3. Competentiegerichte Samenwerking: CIV-CARE Partnerschap.....	8
4. Digitale Zelfbeschikking: Self-Sovereign Identity (SSI).....	11
5. Federaal Platform: Waardengedreven Samenwerking	14
6. Implementatievoorstel: Integratie in het Manifest	17
Slotbeschouwing: Van Systemkritiek naar Mensgerichte Herstelpraktijk	18
Bijlagen: Ondersteunende Documentatie	20

1. Inleiding: De Noodzaak van Competentiegericht Werken

Het *Manifest voor een Duurzame Jeugdzorg* maakt op indringende wijze zichtbaar hoe diepgeworteld het gebrek is aan valide beslisinformatie, professionele probleemanalyses en inhoudelijke integriteit binnen de huidige jeugdzorgpraktijk. Er wordt gesignaleerd dat beslissingen over ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing vaak gebaseerd zijn op subjectieve aannames, institutioneel wantrouwen en gebrekkige methodiek. In dat licht is een aanvullende benadering noodzakelijk: één die niet begint bij controle of systeemlogica, maar bij de mensen zelf.

Een **competentiegerichte benadering** biedt deze noodzakelijke aanvulling. In plaats van kinderen, ouders en hun omgeving te reduceren tot objecten van zorg of probleemdefinities, erkent deze benadering dat ieder mens unieke bijdragen, vaardigheden en leerervaringen bezit die waardevol zijn voor het kind en zijn sociale netwerk. Door deze competenties zichtbaar, inzetbaar en toetsbaar te maken binnen zorgtrajecten, ontstaat er een herwaardering van menselijke relaties als basis voor besluitvorming en begeleiding.

Competentiegericht werken brengt een fundamentele verschuiving in denken en organiseren teweeg:

- Van *systeemgericht* naar *mensgericht*.
- Van *geprotocolleerde controle* naar *betrokken aanwezigheid en ondersteuning*.
- Van *uitsluiting via regelgeving* naar *inclusie op basis van gedeelde verantwoordelijkheid en erkenning*.

Deze benadering plaatst niet alleen het kind, maar ook diens directe netwerk – ouders, familieleden, ervaringsdeskundigen, burens, onderwijzers – in een actieve rol. Hun competenties worden niet alleen erkend, maar ook versterkt en ingezet. Daarbij wordt de professionele jeugdzorg niet buitengesloten, maar opnieuw ingebed in een bredere context van **maatschappelijke samenwerking en relationeel vertrouwen**.

Vooraf in situaties waarin professionele instanties tekortschieten of het vertrouwen hebben verloren, blijkt een competentiegerichte werkwijze essentieel. Ex-slachtoffers, ervaringsdeskundigen en betrokken burgers blijken vaak in staat tot herstel van relaties, begeleiding van ouders of steun aan jongeren – mits zij hierin structureel worden ondersteund en erkend. Zij vormen de levende tegenkracht tegen het mechanisme van institutionele vervreemding dat zo schrijnend is blootgelegd in het manifest.

Deze aanvulling stelt dat duurzame jeugdzorg enkel mogelijk is wanneer we de samenleving opnieuw uitnodigen om zorg mede vorm te geven – niet als taakdelegatie, maar als waardevolle verantwoordelijkheid. Competentiegericht werken biedt daarvoor een praktisch en ethisch kader.

Kortom, het is tijd om de sociale netwerken rondom kinderen niet langer als randverschijnsel of versturende factor te beschouwen, maar als **dragende kracht** voor herstel, veiligheid en toekomstgericht opvoeden. Dat vraagt om vertrouwen, gedeelde besluitvorming, en een eerlijke erkenning van ieders unieke bijdrage. Dat is waar de competentiegerichte benadering begint – en waar duurzame jeugdzorg werkelijk kan wortelen.

2. Herstelgerichte Certificering: De Herfstcertificering

Binnen het huidige jeugdzorgsysteem is certificering vaak een technische procedure: een controle op papieren bekwaamheid, gekoppeld aan een formeel beroepsregister zoals het SKJ. Maar deze structuur, hoewel wettelijk geborgd, blijkt in de praktijk niet altijd recht te doen aan de **menselijke waarde** die individuen – vaak informeel – bijdragen aan het welzijn van kinderen.

De **Herfstcertificering**, zoals ontwikkeld door De Kamer van Sociale Waarden (deKvSW) binnen het CIV-CARE-initiatief, biedt een noodzakelijke aanvulling. Deze certificering is gericht op het **herkennen, erkennen en herstellen** van morele en sociale betrokkenheid in situaties waarin de formele structuren tekort zijn geschoten of mensen zijn uitgesloten.

Wat is de Herfstcertificering?

De Herfstcertificering is een civiel-maatschappelijke toetsingsroute, waarin (ex-)professionals, ervaringsdeskundigen, pleegouders of andere betrokkenen – die hun SKJ-registratie verloren zijn of buiten het formele veld vallen – **toch toetsbare maatschappelijke erkenning** kunnen krijgen voor hun bijdrage aan het welzijn van kinderen.

De naam "Herfst" verwijst symbolisch naar een fase van rijping, reflectie en herwaardering. Waar formele tuchtrechtprocedures vaak gericht zijn op uitsluiting en finale oordelen, richt de Herfstcertificering zich op herstel, dialoog, leervermogen en maatschappelijke terugkeer.

Toetsingscriteria

De beoordeling binnen de Herfstcertificering is gebaseerd op vijf centrale dimensies CIV-CARE-P001-Toetsings...:

1. **Betrokkenheid en relatie**
 - Was er een directe en betekenisvolle relatie met het kind/gezin?
 - Wat was de aard, duur en intensiteit van die betrokkenheid?
2. **Menselijke verbondenheid**
 - In hoeverre toonde de betrokkene empathie, zorgzaamheid en beschikbaarheid?
 - Welke waardering wordt uitgesproken vanuit het netwerk of de betrokken omgeving?
3. **Zelfreflectie en integriteit**
 - Heeft de betrokkene inzicht in eigen handelen?
 - Is er sprake van verantwoordelijkheid nemen, leerbereidheid en openheid?
4. **Schadebeperking en herstel**
 - Is actief geprobeerd om schade te voorkomen of te herstellen?
 - Werden de belangen van het kind vooropgesteld ondanks institutionele belemmeringen?

5. Gemeenschapswaarde

- Draagt de betrokkene bij aan versterking van het sociale weefsel?
- Is er bereidheid tot samenwerking, open dialoog en wederzijdse toetsing?

Erkenning en resultaat

Na toetsing ontvangt de betrokkene:

- Een **Certificaat van Volmenselijke Verbondenheid**;
- Een **reflectieverslag** dat wordt opgenomen in het persoonlijke CIV-CARE profiel;
- Een **maatschappelijk advies** over verdere inzetbaarheid binnen hersteltrajecten of opvoedondersteuning.

Deze uitkomsten bieden erkenning aan mensen die wél vertrouwen en verbinding brengen, maar binnen het formele jeugdzorgkader uit zicht zijn geraakt. Denk aan ex-professionals, vrijwilligers, familieleden of onafhankelijke vertrouwenspersonen.

Systemische betekenis

De Herfstcertificering **doorbreekt het binaire denken** in “wel bevoegd” versus “onbevoegd”. In plaats daarvan ontstaat er ruimte voor **graduele, herstellende legitimatie**, waarbij ook maatschappelijke waarde wordt meegewogen. Het voorkomt dat mensen met diepgewortelde ervaring, maar zonder formele accreditatie, systematisch worden buitengesloten van zorgpraktijken waarin zij een positieve rol kunnen spelen.

In dat opzicht biedt de Herfstcertificering niet alleen erkenning, maar ook **herstel van moreel vertrouwen** in de jeugdzorg. Zij maakt de weg vrij voor een pluralistisch en mensgericht jeugdzorglandschap, waarin formele deskundigheid én sociale betrokkenheid samen optrekken in het belang van het kind.

3. Competentiegerichte Samenwerking: CIV-CARE Partnerschap

Het versterken van het sociale netwerk rondom het kind vereist méér dan goede bedoelingen – het vraagt om een zorgvuldige, waarden-gedreven architectuur waarin samenwerking structureel wordt ondersteund. Binnen het CIV-CARE initiatief van De Kamer van Sociale Waarden wordt dit gefaciliteerd via **competentiegerichte samenwerking**, waarbij ervaringsdeskundigen, ouders en professionals zich vrijwillig en belangeloos inzetten als **coach, mentor of compagnon** in het leven van kinderen en gezinnen die zich in kwetsbare situaties bevinden.

De essentie van het CIV-CARE partnerschap

CIV-CARE staat voor *Community Integrated Value-Care* en is gebouwd op de principes van:

- **waardengedreven verbondenheid** (liefde, samenwerking, zorg),
- **gedeeld eigenaarschap**,
- en **erkenning van unieke competenties** – óók buiten formele structuren.

Iedere deelnemer wordt uitgenodigd om zijn of haar sociale, persoonlijke of professionele vaardigheden actief in te zetten in een **rol die aansluit bij het kind en het netwerk**, niet vanuit hiërarchie, maar vanuit betrokkenheid en gelijkwaardigheid.

Waarom belangeloos?

Juist omdat het huidige systeem vol staat van institutionele belangen, prestatieprikkels en financiële afhankelijkheden, is de keuze voor **belangeloze inzet** binnen CIV-CARE niet idealistisch, maar principieel. Het is de enige manier om:

- het kind daadwerkelijk **centraal** te stellen;
- professionals en ervaringsdeskundigen ruimte te geven voor oprechte betrokkenheid;
- nieuwe vormen van **vertrouwen en legitimiteit** op te bouwen tussen gezinnen en hun omgeving.

Rollen binnen het CIV-CARE ecosysteem

Deelnemers aan het CIV-CARE partnerschap kunnen zich profileren op basis van hun **herkenbare en bewezen competenties**. Deze worden geregistreerd in een Self-Sovereign Identity-profiel (zie hoofdstuk 4) en gevalideerd via reflectieverslagen, aanbevelingen of herstelervaringen. Mogelijke rollen zijn:

- **Gezinscompagnon:** langdurige betrokkenheid bij het gezin als brugfiguur en vertrouwenspersoon.
- **Herstelcoach:** inzet bij opvoedondersteuning, hechting of verwerking van uithuisplaatsing.
- **Contextbegeleider:** ondersteuning bij het in kaart brengen en activeren van het sociale netwerk.
- **Gemeenschapsmentor:** aanspreekpunt binnen de wijk of gemeenschap, gericht op preventie.
- **Moreel Toetser:** betrokken bij participatieve toetsingstrajecten (bijvoorbeeld Herfstcertificering).

Decentrale samenwerking, centrale waarden

Wat CIV-CARE onderscheidt van klassieke samenwerkingsverbanden is het **federatieve karakter**: iedere partner of deelnemer blijft autonoom, maar verbindt zich aan gedeelde waarden en toetsbare standaarden. Besluiten worden genomen via co-creatie, op basis van transparante afspraken en wederzijdse erkenning. Zo ontstaat er geen top-down structuur, maar een organisch netwerk waarin vertrouwen en inzet van onderop gedragen worden.

Concreet instrument: het aanmeldingsjabloon

Binnen CIV-CARE worden partners uitgenodigd om zich aan te melden via een aanmeldingsjabloon, waarin zij hun motivatie, rol, competenties en (eventuele) inzetbare

uren of middelen toelichten CIV-CARE-P001_Aanmeldin.... Dit is geen contract, maar een morele verbintenis waarin maatschappelijke waarde centraal staat. Een deel van deze inzet kan – indien gewenst – gekoppeld worden aan lokale experimenten met burgerbudgetten, waardebonnen of vrijwillige SSI-certificaten.

Met CIV-CARE wordt een nieuwe laag toegevoegd aan het jeugdzorglandschap: **een beweging van maatschappelijke verantwoordelijkheid, verbondenheid en ervaringswijsheid**, die zich niet opsluit in regels of geldstromen, maar de gemeenschap opnieuw activeert. Alleen zo kunnen we voorkomen dat kinderen, ouders en betrokkenen zich opnieuw machteloos moeten verhouden tot gesloten systemen. Competentiegerichte samenwerking is een uitnodiging om verantwoordelijkheid te delen – zonder eigenbelang, maar met diepe betrokkenheid.

4. Digitale Zelfbeschikking: Self-Sovereign Identity (SSI)

In een samenleving waarin data steeds vaker de basis vormt voor beslissingen, is het van fundamenteel belang dat individuen zeggenschap houden over wat er over hen wordt vastgelegd, gedeeld en gebruikt. Binnen de jeugdzorg geldt dat des te sterker: informatie over ouderschap, gedrag, kwetsbaarheid of zorgbehoefte wordt vaak opgeslagen in centrale systemen, zonder actieve betrokkenheid van de persoon waar het om gaat.

De Kamer van Sociale Waarden (deKvSW) kiest daarom voor een paradigmaverschuiving in hoe gegevens over betrokkenheid, competenties en waarden worden beheerd. Deze verschuiving wordt mogelijk gemaakt door de inzet van **Self-Sovereign Identity (SSI)** – een digitale infrastructuur waarin burgers zélf eigenaar zijn van hun identiteit, gegevens en erkenningen.

Wat is SSI?

Self-Sovereign Identity (SSI) is een technologie die mensen in staat stelt om **hun digitale identiteit en persoonlijke data zelf te beheren**, buiten centrale databanken of institutionele platforms om. Elk individu bezit hierbij een **digitale wallet** waarin erkende gegevens (bijv. een certificaat, aanbeveling of competentievermelding) worden opgeslagen. Alleen met expliciete toestemming van de eigenaar kunnen deze gegevens worden gedeeld of gevalideerd.

In het CIV-CARE-platform wordt SSI toegepast als **maatschappelijk paspoort** waarin deelnemers hun morele, sociale of professionele inzet kunnen laten erkennen via:

1. Reflectieverslagen
2. Toetsing van morele verbondenheid (bijv. via Herfstcertificering)
3. Deelname aan hersteltrajecten of sociale netwerken
4. Aanbevelingen vanuit kind/gezin of netwerkpartners

Waarom is dit revolutionair in de jeugdzorg?

1. **Autonomie**
Ouders, kinderen, coaches en ervaringsdeskundigen krijgen directe controle over hun representatie. Zij beslissen zelf welke gegevens zichtbaar zijn, en bij wie.
2. **Vertrouwen**
Door digitale verificatie ontstaat vertrouwen in de echtheid van gegevens, zonder dat een centrale instantie alles hoeft te beheren of autoriseren.
3. **Gelijke toegang tot erkenning**
Ook mensen die buiten het formele SKJ-register vallen kunnen aantonen dat zij betekenisvol bijdragen aan de ontwikkeling en bescherming van kinderen.
4. **Transparantie en controle**
Er is altijd inzicht in wie toegang heeft tot welke informatie. Misbruik, manipulatie of ongewenste profilering wordt voorkomen.
5. **Ondersteuning van coöperatieve ecosystemen**
Binnen een federatief platform zoals CIV-CARE fungeert SSI als de lijm tussen autonome partners. Ieder heeft zijn eigen ruimte, maar er is wel onderling herkenning en betrouwbaarheid.

Verbindende functie in de praktijk

Het digitale SSI-paspoort werkt als drager van een ieders **morele legitimiteit**: het laat zien hoe iemand betrokken is geweest, welke erkenning daarvoor is ontvangen, en wat de omgeving daarover verklaart. Niet bureaucratie, maar **vertrouwen, relatie en erkenning** vormen de kern. Denk aan:

- Een gezinscompagnon die wordt aanbevolen door drie ouders.
- Een contextbegeleider met een trajectverantwoording vanuit een wijkinitiatief.
- Een moreel toetsers met een reflectie op een toetsingsgesprek dat wordt erkend door een onafhankelijke raad.

Via SSI worden deze bijdragen vastgelegd en herbruikbaar gemaakt – zonder verlies van autonomie.

De digitale infrastructuur

Het SSI-systeem binnen CIV-CARE is gebouwd op open standaarden (zoals verifiable credentials en DIDs), en wordt ondersteund via een veilige digitale wallet (zoals via MetaMask of een mobiele app). DeKvSW werkt daarbij aan een hybride infrastructuur, zodat ook mensen zonder digitale ervaring ondersteund worden door vertrouwenspersonen, waarbij eigenaarschap centraal blijft staan.

Kortom: SSI is méér dan techniek. Het is een ethisch instrument voor rechtvaardige erkenning, dat het monopolie op validatie weghaalt bij instanties en teruggeeft aan de samenleving zelf. Het is een digitale vertaling van menselijke waardigheid. En precies dat is waar duurzame jeugdzorg op gebouwd moet worden.

5. Federaal Platform: Waardengedreven Samenwerking

In een tijd waarin veel mensen zich machteloos voelen tegenover gesloten systemen, is het bouwen aan een nieuw type infrastructuur essentieel: één die gedragen wordt door de samenleving, waarin zeggenschap, vertrouwen en gedeelde verantwoordelijkheid centraal staan. De Kamer van Sociale Waarden (deKvSW) ontwikkelt hiertoe een **federaal platform voor waardengedreven samenwerking**.

Wat is een federaal platform?

Een federaal platform is geen hiërarchische structuur met één centrale autoriteit, maar een **samenhangend netwerk van autonome partners**, die samenwerken op basis van gedeelde principes en wederzijdse erkenning. Elke deelnemende organisatie, ouder, professional of ervaringsdeskundige blijft eigenaar van zijn of haar positie en identiteit, maar committeert zich aan:

- gezamenlijke toetsingskaders;
- open besluitvorming;
- ethische en morele accountability.

Deze structuur maakt het mogelijk om complexiteit te dragen, zonder te centraliseren. Binnen het federatieve model ontstaat daardoor een **gedistribueerd ecosysteem van vertrouwen**.

Waarden als bindmiddel

In plaats van te vertrouwen op systemen van controle, compliance en standaardisatie, hanteert het platform een fundament van **gedeelde menselijke waarden**, zoals:

- **Liefde** – als relationeel fundament van zorg en nabijheid;
- **Samenwerking** – als voorwaarde voor gedeeld eigenaarschap en sociale cohesie;
- **Zorg** – als expressie van verbondenheid en verantwoordelijkheid, niet als dienst of transactie.

Deze waarden worden niet slechts uitgesproken, maar **geoperationaliseerd** via gedragscodes, toetsingscommissies en participatiepraktijken.

Structuur van checks and balances

Binnen het platform worden checks-and-balances niet georganiseerd door controlerende organen 'van boven', maar door **inbedding van tegenkracht vanuit het netwerk zelf**. Dit gebeurt via:

- **Deelname van ouders en jongeren aan toetsingscommissies;**
- **Verankering van ervaringskennis in beleidsbesluiten;**
- **Cyclische reflectie op waarden en praktijk** binnen morele tafels en intervisiekringen;
- **Het gebruik van SSI voor transparante waardebekrachtiging** (zie hoofdstuk 4).

Iedere rol binnen het netwerk – van moreel toetsers tot gezinscompagnon – heeft een mandaat dat voortkomt uit gedeelde erkenning, niet uit institutionele autoriteit. Hierdoor ontstaat **structurele legitimatie vanuit onderop**, waardoor ouders en kinderen niet slechts gehoord worden, maar actief mede-eigenaar zijn van het systeem dat hen raakt.

Praktisch voorbeeld: de Waardencommissie Jeugdzorg

Een concreet instrument binnen dit federatieve model is de **Waardencommissie Jeugdzorg**: een onafhankelijke raad waarin burgers, ervaringsdeskundigen, professionals en jongeren zitting hebben, en waarin besluiten worden genomen over:

- toetsing van netwerkleden;
- escalatie bij ethische dilemma's;
- publieke advisering aan scholen, GI's, gemeenten en inspectie.

De commissie werkt volgens het principe van **meervoudige legitimiteit**: een besluit moet gedragen worden vanuit minimaal drie perspectieven – het kind/gezin, de betrokken partner, en het maatschappelijke belang.

Digitale en organisatorische infrastructuur

Het federale platform wordt ondersteund via een digitale omgeving die:

- decentralisatie ondersteunt via SSI (digitale identiteit);
- samenwerking organiseert via categorieën (rolgebaseerd);
- en competentietoekenning zichtbaar maakt via badges, certificaten en aanbevelingen.

Via tools als UbuntuKids.nl worden ouders en netwerken gekoppeld, participatie gefaciliteerd, en waarden verankerd in digitale interacties.

Samenvattend:

Het federatief platform van deKvSW is een oefening in **maatschappelijk eigenaarschap en ethisch bestuur**. Het stelt ouders, jongeren, professionals en burgers in staat om niet slechts te participeren in jeugdzorg, maar om er mede vorm aan te geven. Het is een sociaal contract van onderop, gebouwd op vertrouwen, herkenning en gedeelde waarden.

Of zoals een deelnemer aan een waardenkring het formuleerde:

“Het systeem is niet van ons. Maar dit netwerk – dit is wél van ons. En dat voel je.”

6. Implementatievoorstel: Integratie in het Manifest

Het *Manifest voor een Duurzame Jeugdzorg*, opgesteld door Stichting KOG en Stichting Onafhankelijk Dossieronderzoek Jeugdzorgketen (SODJ), levert een moedige, inhoudelijk scherpe en noodzakelijke diagnose van structurele tekortkomingen in het jeugdzorgsysteem. De kracht van het manifest ligt in het zichtbaar maken van de ketenproblematiek en het oproepen tot onafhankelijk onderzoek naar dossiers en beslispraktijken.

Tegelijkertijd biedt het manifest ruimte voor **verdieping en aanvulling** op het vlak van **waardenherstel, netwerkbenadering en maatschappelijke betrokkenheid**. De Kamer van Sociale Waarden (deKvSW) stelt daarom voor om de inhoudelijke lijn van het manifest uit te breiden met een **competentiegericht hoofdstuk**, gericht op herstel, samenwerking en morele legitimatie binnen de samenleving zelf.

A. Integratievoorstel in vijf onderdelen

Wij stellen voor om de volgende elementen te integreren in het bestaande manifest of als bijlage op te nemen als een aanvullend “maatschappelijk verbond”:

1. **De Herfstcertificering**
Een herstelgericht toetsingsinstrument dat menselijke verbondenheid, reflectie en inzet erkent, en daarmee een alternatieve route biedt voor wie ten onrechte of formeel is uitgesloten van professionele erkenning.
2. **Het CIV-CARE-partnerschap**
Een raamwerk voor vrijwillige, belangeloze samenwerking tussen ouders, ervaringsdeskundigen en professionals binnen het netwerk van het kind, ondersteund door training, begeleiding en reflectie.
3. **Digitale Zelfbeschikking via SSI**
Een ethisch en technologisch innovatief instrument waarmee mensen controle houden over hun eigen waardering, competentieprofielen en data, gebaseerd op vertrouwen en autonomie.
4. **Federaal Platform voor Waardengedreven Samenwerking**
Een infrastructuur waarin besluitvorming en toetsing plaatsvindt op basis van gedeelde waarden, decentraal eigenaarschap en checks-and-balances vanuit de samenleving.
5. **Waardencommissies en morele tafels**
Inbedding van maatschappelijke toetsing, participatieve besluitvorming en morele reflectie als structureel onderdeel van het jeugdzorglandschap.

B. Doel van de integratie

Deze integratie is geen vervanging van juridische, forensische of beleidsmatige hervorming. Het is een aanvulling die zich richt op:

- de **herwaardering van menselijkheid** in jeugdzorg;
- de **erkenning van netwerkcompetenties**;
- de **activering van maatschappelijke verantwoordelijkheid**;
- en de **structurele inbedding van vertrouwensrelaties** in zorgtrajecten.

Door deze elementen op te nemen ontstaat er een manifest dat niet alleen aanklaagt, maar ook perspectief biedt: op herstel, samenwerking en structurele cultuurverandering.

C. Vervolgvoorstel: gezamenlijke redactie

Wij nodigen Stichting KOG en SODJ van harte uit om samen met deKvSW een werkgroep op te richten waarin deze integratievorm wordt afgestemd. Dit kan resulteren in:

- een aanvullend hoofdstuk bij het bestaande manifest;
- een gezamenlijk ondertekende bijlage als moreel verdiependocument;
- of een routekaart voor verdere implementatie, via pilots en lokale samenwerkingsprojecten.

Integratie in het Manifest

Het versterken van de focus op menselijke waarden en competenties door integratie van:

Herfstcertificering

CIV-CARE-partnerschap

**Digitale zelfbeschikking
via SSI**

Federaal platform

**Waardencommissies
en morele tafels**

Een manifest wint aan kracht wanneer het niet alleen het probleem zichtbaar maakt, maar ook ruimte biedt voor herstel en betrokkenheid. Door competentiegericht samenwerken, morele toetsing en digitale zelfbeschikking op te nemen, maken we van het manifest een uitnodiging tot collectief eigenaarschap over jeugdzorg. Niet in theorie, maar in praktijk – van onderop.

Slotbeschouwing: Van Systemekritiek naar Mensgerichte Herstelpraktijk

Het *Manifest voor een Duurzame Jeugdzorg* heeft met kracht en urgentie de structurele tekortkomingen binnen de jeugdzorgketen blootgelegd. Het legt de vinger op de zere plek waar het gaat om gebrekkige waarheidsvinding, institutionele blindheid en het ontbreken van valide beslisinformatie. Deze diagnose is onmisbaar. Maar om werkelijk tot duurzame verandering te komen, is het noodzakelijk om naast systeemkritiek ook perspectieven voor herstel en menselijke waardering te bieden. ([dekvs.nl](https://www.dekvs.nl))

De voorgestelde aanvulling op het manifest introduceert een benadering die de nadruk legt op menselijke waarden, competenties en gedeeld eigenaarschap. Initiatieven zoals de Herfstcertificering, het CIV-CARE-partnerschap en het federatieve platform voor waardengedreven samenwerking zijn concrete stappen in de richting van een meer mensgerichte jeugdzorg. Deze benadering erkent de unieke bijdragen van ouders, kinderen, ervaringsdeskundigen en professionals, en biedt ruimte voor herstel, reflectie en samenwerking.

De Herfstcertificering, zoals beschreven door deKvSW, is een voorbeeld van hoe menselijke erkenning en waardering kunnen worden geïntegreerd in de jeugdzorgpraktijk. Het biedt een alternatief toetsingskader dat zich richt op de morele inzet en betrokkenheid van individuen, en voorkomt daarmee de uitsluiting van waardevolle netwerkfiguren rond kinderen.

<https://www.dekvs.nl/herfst-certificering-menselijke-erkenning-in-de-jeugdzorg/>

Door deze elementen te integreren in het manifest, ontstaat er een krachtig en hoopvol perspectief: een jeugdzorgsysteem dat niet alleen fouten erkent, maar ook actief werkt aan herstel, menselijke waardering en gedeelde verantwoordelijkheid. Het is een oproep aan alle betrokkenen om samen te bouwen aan een jeugdzorg die recht doet aan de waardigheid en kracht van ieder mens.

Voor meer informatie over de Herfstcertificering en andere initiatieven van deKvSW, kunt u terecht op: ([dekvs.nl](https://www.dekvs.nl))

Bijlagen: Ondersteunende Documentatie

1. Intentieverklaring CIV-CARE – Federatief Samenwerkingsmodel
2. Toetsingskader Herfstcertificering
3. Projectvoorstel CIV-CARE met begroting
4. Toekomstgerichte visie op federatieve samenwerking in de jeugdzorg
5. One-pager: Federatief Platform voor Menswaardige Jeugdzorg
6. Aanmeldingssjabloon voor competentiegerichte partners

Wij hopen dat deze aanvulling bijdraagt aan een meer mensgerichte en duurzame jeugdzorg. Graag treden wij in overleg om deze voorstellen verder te bespreken en te integreren in het bestaande manifest.

Met vriendelijke groet,

Alexander Groenheide

Voorzitter – Stichting De Kamer van Sociale Waarden (deKvSW)

Laurastraat 87, 6471 JJ Eygelshoven, Nederland

info@dekvsw.nl

+31 (0)6 5344 5054

<https://www.dekvsw.nl> | <https://www.ubuntukids.nl>

<https://CIV-CAMP.nl> | <https://CIV-RAMP.nl>